

VILÁGOS SÁG

KOLOZSVAR,
1917 szeptember 8, hétfő

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EBFOLYAM
227. szám

Szeptember 10-ig
lehet bejelenteni
az árukészleteket

Nem a népben van a hiba!

Az a tisztulási folyamat, ami a Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottságának ismeretes határozatai óta megindult a MNSz szervezetében, még nem hozta meg a kívánt eredményeket. Ideje, hogy foglalkozzunk a kérdéssel. Meg kell vizsgálnunk az ország demokratikus fejlődésének tükrében saját portánkon belül nemzetiségpolitikai életünket, mert ha szeretnénk, azt tapasztaljuk, hogy néhány kivételes esettől eltekintve, elült a munka zaja és elfojtódt az egészséges népi erjedés.

Nemzetiségi politikai szervezeteink, a MNSz emelkedetes határozataiban pontosan körvonalazta azokat a feladatokat, amelyeket az ittlől dolgozó magyar nép jövőjének, demokráciánk fejlődésének érdekében el kell végezni. Az elszigetelő, köldökzóna, merev, sovány elzárkózó magatartást, amely feltétlenül közös demokráciánkból való kikapcsolódáshoz, önkéntes száműzéshez vezetett volna, fel kellett váltania valóban demokratikus népi politikának, s ez a politika szükségzerűen megkövetelte, hogy sajátos népi és nemzeti ügyeink széles népi alapokon történő rendezése mellett még szorosabban fűzzük testvéri szövetségünket a román demokráciával.

Ennek az elvi meghatározásnak gyakorlati következménye volt a kiméletlen harc megindítása népi életünk és haladásunk súlyos és káros teherével, a sorainkban nemesek megbuvó, hanem szerephez jutott reakció ellen. Orsovától Gyimesig, Máramarosig Brassig megkezdődött a MNSz szervezetek munkájának felülvizsgálása és a kártékony, reakciós elemektől való megtisztítása. Néhol egész vezetőségeket váltottak le, másol kizárások és súlyos fegyelmi eljárások mutatták, hogy a tisztogatás komoly formában történik. A szervezetek megszabták azokat az „elemektől”, akik a demokrácia megbocsátó kegyével visszaélve, csak azért sorakoztak fel a MNSz mögé, hogy a maguk számára sajátítsák ki népi szervezeteinket. Kisebb kivételektől eltekintve, sikerült megszabadulni azokról, akik már-már vágyágyra csuszatták a Magyar Népi Szövetséget és ahol még nem történt meg kellő eréllyel a tisztogatás, ott tovább kell folytatni.

E tisztulási folyamatnak első eredménye az volt, hogy ott, ahol komoly, megfelelő demokratikus népi elemek kerültek a helyi vezetőségekbe, a MNSz szervezeti élete megerősödött és a szervezeti munkának hatása a népi élet minden megnyilvánulási területén jótékonyan érvényesült.

Szerencsés váltás azonban az eredményeket vizsgálva, nem mindenütt történt. Éppen ezért szükséges megvizsgálni gyökerében a helyzetet, hogy az a lanyhulás, ami köztudomásúlag érezhető igen sok helyen a MNSz munkájában, kiküszöbölhető legyen.

Demokráciánk az elmúlt hónapok alatt hatalmas lépésekkel haladt előre. Külpolitikánkban a Szovjetunió mellett a szomszédos demokratikus államokkal megteremtődött a baráti együttműködés feltételeit. Kormányküldöttségeink magyarországi látogatása után Belgrádba, Szófiába látogatott el és a napokban Prágában tartózkodott. A szomszédos államokkal művelődési egyezményeket kötöttünk és gazdasági egyezményekkel normalizáljuk gazdasági kapcsolatunkat.

Hesszu hónapok megfeszített munkája után a dolgozó tömegek javára megvalósítottuk a stabilizációt és a már meghozott törvényekkel olyan gazdasági intéz-

kedéseket fogantatottunk, amelyek biztosítják a dolgozó nép gazdasági életének nagymértékű javulását. Az ipari központok, gazdasági ellenőrzőszervek és egy sor más intézmény létrehozásával fokozott mértékben valószínűsítettük meg a dolgozók ellenőrzését a termelésben és az áruk szétosztásában. Demokráciánk haladását csapást mért a reakcióra, szétrombolta még meglévő nagy fellegvárát s tovább folytatja a harcot a teljes megsemmisítésig. Kormányzati elvűvé vált a nemzetiségi egyenjogúság és a Kommunista Párt vezető tevékenységével demokráciánk lerakta az alapjait a haladó demokráciánk továbbépítésének. A demokratikus építés útján új történelmi fázisba kerülünk, a fejlődő népi demokrácia állapotába s ezen az úton kemény kitartással, meg is valósítjuk a népi demokráciát.

Felvetődik a kérdés: a romániai demokráciának ebből a hatalmas erőfeszítéséből milyen mértékben vette ki részét a romániai magyar nép? A magyar munkás, a dolgozó magyar földműves és haladó értelmiségi munkahelyén becsülettel végezte a munkáját. De mit csinált közben népi szervezetünk központi szervein és parlamentin képviselőin kívül? Hol kapcsolódott bele szervezetei útján, mozgósítással, felvilágosítással, hol váltotta át politikai tette is azt a hatalmas munkalevületet, mit dolgozó népünk ma tartott ezekben a hónapokban?

Ma gazdasági harcunk a termelékenység fokozásáért, életszínvonalunk emeléséért, a reakció, a stabilizáció ellenségei ellen az élő életet, demokráciánknak azt a továbbépítését jelenti, amely záloga nemzetiségi egyenjogúságnak maradéktalan megvalósításának is. Ebből a hatalmas építő munkából kimaradni jelent olyan veszélyt, mint az öncélú nemzeti elzárkózás politikája.

Vannak szervezetek, amelyek komoly cselekvő munkával elvégzik feladatukat. Az erőteljes tisztogatás után Nagyváradon, Temesváron, sőt a Szilágyságban is új erőre kapott a szervezeti élet. Mindenütt ott van, mint irányítói és összefogó erő, ahol a népi élet építő fejlődő népi demokráciánkat. De sok helyen, így Kolozsváron, a Székelyföldön és egyébutt a MNSz a tunyaság, tehetetlenség és szétesség jeleit mutatja.

Nyilván nem dolgozó népünkben van a hiba. Népünk dolgozik és öntudatosan viaskodik nehézségekkel és akadályokkal. Épít és tántoríthatatlanul állja a harcot az építés nagy művéért, jobb és boldogabb jövőnkért. A hiba a helyi szervezetek tértelenségében, a még mindig nem odavaló vezetőségekben keresendő. Szervezeteink legelőbb helyen, falun és városban nem tudnak bekapcsolódni az élő élet problémáiba.

TAMÁS GÁSPÁR

Leszállították a vasuti szállítási díjakat

Elkészült a lakberek szabályozásáról szóló törvény
Hétfőtől új telefondíjak lépnek életbe — Felelemlik a kukoricaliszt-fejadagot

BUKAREST. — A kereskedelem és iparügyi minisztériumban pénteken és szombaton a lakosság élelmiszer ellátásának új rendjét szabályozó törvényrendelet végleges formába öntésén dolgoztak.

Az új rendelet-törvénytervezet pontosan meghatározza az adagolásra kerülő élelmiszereket és azokat, amelyek továbbra is szabad forgalomban maradnak. Részletesen kidolgozzák az ellátás kérdését a termelőtől a fogyasztóig vezető út minden szakára. Megállapították továbbá azt az adagot is, amellyel az egyes háztartások rendelkezhetnek, illetőleg elláthatják magukat, valamint a vendéglők és étkezdék, illetve éttermek ellátásának kérdését is.

Az élelmiszerellátás megkönnyítése érdekében az élelmiszerszállítások további megkönnyítését is tervezik.

Az új élelmiszerellátási rendről szóló végleges rendelet-törvényt valószínű, hogy néhány napon belül nyilvánosságra hozzák.

AZ ÉLELMISZERSZÁLLÍTÓK 75 SZÁZALEKOS VASUTI KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÜLNEK

A főváros és az ország többi nagy városai — így Kolozsvár — közellátási nehézségeinek megkönnyítése érdekében a CFR vezérigazgatósága szombaton nagyjelentőségű határozatot hozott. A határozat értelmében, miután már előzőleg leszállították az élelmiszerek vasuti szállítási díját, a mai naptól, tehát szeptember 7-től ez év október 31-ig 75 százalékos viteldíjkezdményben részesítik az élelmiszer szállítmányokat kísérő kereskedőket és kistermelőket.

A 75 százalékos kedvezmény a nagy városok 150 kilométeres kör-

zetében minden személyvonat III. osztályára érvényes. Az élelmiszerszállítás megkönnyítése érdekében a CFR vezérigazgatósága intézkedett arról is, hogy a személyvonatokhoz a rendes podgyáskocsin kívül külön kocsi is csatoljanak.

A CFR vezérigazgatóságának külön határozata szerint ezen kívül szeptember hónap 7-től október hónap 15-ig minden utasnak az összes személyszállításra berendezett vonaton — tehát a Rapidon is — 25 százalékos viteldíjkezdményt biztosítottak.

ELKÉSZÜLT A LAKBÉREK SZABÁLYOZÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY

Az ország gazdasági helyreállítására és a pénzügyi stabilizációra kiküldött miniszteri bizottság véleményezte az igazságügyminisztérium által elkészített és a lakberek szabályozására vonatkozó tervezetet. A véleményezett tervezetet szombaton vissza küldték az igazságügyminisztériumba és azt a szaktisztviselő dolgozta az észrevételek alapján. Valószínű, hogy a most már végleges formába öntött tervezetet a jövő hét elején terjesztik minisztertanács elé.

FELEMELIK A KUKORICALISZTFEJADAGOT

Az ország lakosságának kenyérellátására megállapított jelenlegi rendszerben nem történik változás. Az ország gazdasági helyreállításának fokozása érdekében a legmesszebbmenő takarékosság elvét alkalmazták minden vonatkozásban és így a kenyérral való ellátás terén is. A tengeritermés — az előlejek szerint — kitűnő, bőséges lesz. Ezért a földművelésügyi minisztérium a közellátási államtitkársággal együtt most azt a

módot tanulmányozza, amely lehetővé teszi a kukoricaliszt jelenlegi fejadagjának lényeges felemelését. Az idei tengeritermés olyan gazdag lesz, hogy nemcsak a belföldi szükségletet fedezi teljes mértékben — még a felemelő fejadagok mellett is —, hanem kivitteli előokra is megfelelő mennyiség marad. Azt tervezik, hogy a tengerit iparilag feldolgozza, szesz alakjában szállítják külföldre és ezzel jelentős bevételt tudnak biztosítani az államháztartás részére.

A kenyérral való ellátás változatlanul úgy történik, hogy a lakosság a hét négy napján kenyéret, három napon pedig tengerilisztet kap.

ÚJ TELEFONDÍJAK

BUKAREST. — A Román Telefon Társaság, tekintettel a mai nehéz pénzügyi helyzetre, szeptember 8-tól, hétfőtől, 0 órától kezdődően új távolsági telefonbeszélgetési díjakat állapított meg. Az új árak a következők:

0—50 km. 50 lej, 50—100 km. 90 lej, 100—200 km. 150 lej, 200—400 km. 240 lej, 400 km. felül 360 lej 3 percre.

A Román Telefon Társaság a kisvárosok előfizetői részére a következő kedvezményeket engedélyezte:

Azok a városok, amelyeknek 101—400 előfizetői telefonközpontja van, kereskedelmi vállalatok részére 1200 lej, hivatalok részére 570 lej, munkásszervezetek részére 800 lej, szabadfoglalkozásuk részére 670 lej, magánlakások 550 lejt fizetnek.

Azok a városok, amelyeknek 1—100 előfizetői telefonközpontjuk van, a kereskedelmi vállalatok 1000 lejt, hivatalok 450 lejt, munkásszervezetek 700 lejt, szabadfoglalkozásuk 500 lejt, magánlakások tulajdonosai pedig 400 lejt fizetnek.

Sikertelenül végződtek

az angol—amerikai—francia tárgyalások

A moszkvai rádió nemzetközi szemléjében szót emel a befejezett tények politikájá ellen, amelyet Anglia és Amerika a német kérdésben folytat.

Megállapítja, hogy a német ipari színvonalról és a ruhrvidéki bányák fejlesztéséről és ellenőrzéséről folytatott londoni angol—amerikai—francia tárgyalásokon teljesen sikertelenül végződött az a kísérlet, amelyért tulajdonképpen meghívták Franciaországot. Nem sikerült rávenni Franciaországot arra, hogy elfogadja a már korábban kidolgozott angol—amerikai terveket, amelyekkel szemben a franciák komoly ellenérzéseket emeltek. Ennek ellenére a tervek augusztus 29-én mégis közzétették Berlinben. Maga az a tény, hogy egyoldalúan hozták nyilvánosságra olyan kérdéssel foglalkozó tervet, amely a négy nagyhatalomra tartozik, a legdurvább megsértése a potsdami határozatoknak. A potsdami határozatok kimondják, hogy a német ipar kérdésében csak a négy nagyhatalom együttesen dönthet. Ezért tiltakozott a szovjet kormány jegyzékben és hangozta, hogy ebben a kérdésben csak a négy megszálló hatalom közös megbeszélésén lehet dönteni.

Az Egyesült Államok és Anglia azonban nem vette tekintetbe ezt a tiltakozást és a többi hatalmat befejezett tény elé állította. Az angolszavok arra hívtakoznak, hogy tervük csak az angol—amerikai övezetre vonatkozik, nem egész Németország iparára. A moszkvai rádió megállapítja, hogy ez az állítás tartatlan. Ide tartozik ugyanis a némethatározat, hogy emlékiratot juttat az

fém- és acélipar 76 százalékát jelentő Ruhr-vidék, az egész német ipar alapja. Ennek a termeléséről a megszálló hatalmak csak közösen dönthetnek.

Ezért az német ipar színvonaláról folytatott londoni tárgyalás és a nyilvánosságra hozott angol—amerikai terv nem tekinthető másnak, mint egyoldalú cselekedetnek, amely sérti a többi nagyhatalom európai érdekeit. Ez a cselekmény folytatása annak a politikának, amelynek a során Anglia és Amerika közvetlenül és kitaróan eltávolodik a potsdami határozatoktól.

Nem nehéz látni, hogy ennek a politikának a hátterében az Egyesült Államok az az önző célja húzódik meg, amely Nyugat-Németországot az Egyesült Államok európai terjeszkedésének bástyájává akarja alakítani.

A moszkvai rádió befejezésül megállapította, hogy a kérdést véglegesen a külügyminiszterek novemberi értekezletének kell megoldania.

DIMITROV PRÁGÁBAN

Dimitrov bolgár miniszterelnök rövidesen Prágába utazik, hogy aláírja a bolgár—csehszlovák barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt, jelenti a „Rude Pravo” című csehszlovák kommunista lap.

GÖRÖG SZABADSÁGHARCOSOK AZ ENSZ ELŐTT

A jugoszláv hírszolgálat szerint a görög szabadságharcosok főhadiszállása elhatalmas. Ide tartozik ugyanis a némethatározat, hogy emlékiratot juttat az

ENSZ közgyűlése elé. Ismertetni akarja a jelenlegi görög helyzetet és kéri, hogy képviseltesse magát s szóval is kifejttesse álláspontját.

A FRANCIA DOLGOZÓ TÖMEGEK RAMADIER TÁVCOZÁSÁT KÖVETELIK

A francia nemzetgyűlés kis szótöbbséggel bizalmat szavazott a Ramadier-kormányra. Ramadier kormányra kerülése óta ez az ötödik bizalmi szavazat volt.

Amikor nyilvánosságra került, hogy a nemzetgyűlés ismét bizalmat szavazott a katasztrófa-politikát folytató Ramadier-kormányra, a munkások abbahagyták a munkát a gyárakban s a Szakszervezeti Tanács vezetése alatt óriási méretű tömeggyűlést rendeztek. A tömeg táblákat vitt ilyen feliratokkal: „Kenyeret akarunk!” „Le a nép éheztetőivel!” „Ramadier mondjon le!”

A tüntelők tömeggyűlést rendeztek s ennek főszónoka Le Hénaff a párizsi szakszervezeti központ titkára, többek között ezeket mondta:

— Franciaország nem szorítkozhatik kizárólag arra, hogy egyezményeket kössön a nyugati hatalmakkal hanem szoros kapcsolatra kell lépnie Kelet-Európa államával és a Szovjetunióval.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra: 120 lej. Papoknak, tanítókknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

OLVASÓINKHOZ! Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szerdán a rendes időben jelenik meg.

941 VASUTI KOCSI GABONÁT csépeltek ki eddigi Brassó megyében, körülbelül kétharmadát a termésnek. Ebből a mennyiségből 317 vasuti kocsi gabonát szolgáltatottak be köteles hányad, természetbeni adó és cséplési vám címén. Augusztus 15-ig régi lejben 29 millió 570.737 lejt fizettek ki a beszállított gabonáért a termelőknek, míg új, rögzített lejben 3 millió 300.000 lejt. A további kifizetésekre 18—20 millió lejt irányoztak elő.

(*) **HALÁLOZÁSI HIR.** Kristóf Károly cipész-mester szeptember 6-án elhunyt. Hétfőn, 8-án, délután fél 4 óra körül temetik a köztemető kápolnájából.

56 VETŐGÉPET vásárol a földművelésügyi minisztérium Magyarországáról árucseré alapján faipari termékekért.

UJABB HÁROM ZSEBMEZSŐT FOGTAK EL A PIACON. A rendőrség bünyői osztályának nyomozói folytatták a kolozsvári zsebmetszők teljes felszámolását és további három veszedelmes zsebtolvajt — Cristea Sebastian, Hersch Leon és Nyakas Mária — kerítették kézre. Kihallgatásuk folyik.

A FIZETÉSEK UTÁNI ADÓT a pénzügyminisztérium rendelete értelmében szeptember 15-ig ki kell fizetni a magánvállalatoknak. A vállalatok az augusztus 15-től szeptember 1-ig terjedő félhónapra össze kell állítsák alkalmazottaik fizetési névjegyzékét, amelyben fel kell tüntetniük a fizetések után járó új adóösszeget és azt az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz kell befizetniük.

VARGA BÜSKE kolozsvári lakosnak az utca és házszám megjelölése nélkül külföldről levele érkezett szerkesztőségünkhez. Küldője dr. Schreiber Margit. Átvehető szerkesztőségünkben, a közgazdasági szerkesztőnknek.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG sepsiszentgyörgyi női csoportja szeptember 9-én érdekes előadás-sorozatot kezd meg a nők részére. Az előadásorozat felöleli az összes nőket érdeklő kérdéseket, a gyermekneveléstől a legidősebb társadalmi kérdésekig.

200 KILÓ VAJAT osztottak ki Marosvásárhelyen a fogyasztók részére a piacon, kilónként 75 lejért. A kolozsvári fogyasztók szeretnék tudni, hogy részükre a közellátási szövetek mikor osztrának ki vaját vagy olaját? Tudni szeretnék azt is, hogy például a Méra község tejszövetkezetében feldolgozott mennyiségű vaj hová kerül és kik annak a fogyasztói?

ARAD ALPOLGÁRMESTERÉT Sarbu dr.-t felmentették tisztsége alól. Az alpolgármesterről kiderült hogy a vassárga rémuralma idején Brassóban volt ügyvéd, tevékeny, vezetőszeretettel vitt a „zöldingesek” között, aki személyesen résztvevő vagyonekbevételeiben és „legió” egyéb „közjó” ténykedéseiben. Alpolgármesteri hivatalából való elmozdítását megnyugvással és elégtétellel fogadta Arad demokratikus lakossága.

RABLÓGYILKOSSÁG áldozata lett Tanescu Lazar ismert lippai bőrkereskedő. Őrhalom község közelében, a vasúti sínek mellett vérbefagyva, holtan találták meg a csendőrokk. A holttesten több, súlyos ütéssel származó seb volt. A gyilkosokat keresik.

ALSZEGI SÁNDORNÉ kolozsvári lakos részére levél érkezett szerkesztőségünkhez hadifogságban lévő férjétől. A levelet az utca neve olvashatatlan, a házszám 24. A levél átvehető szerkesztőségünkben.

BŐRIPARI TERMELŐSZÖVETKEZET létesül Szatmáron a tímármesterek, cipészek és bőrpari munkások részvételével. A szövetséget nemcsak bőrök feldolgozását fogja végezni, hanem cipőket is fog gyártani és megalakulása után megkezdi a cipők készítését.

NYUGTÁZÁS. B. B. kolozsvári lakos 20 lejt küldött be szerkesztőségünkhez O. G. mindkét szemére teljesen látálatlan és munkaképtelen asszony részére. Az adományt nyugtázzuk és rendelkezési helyére juttatjuk. További szíves adományokat kérünk a teljesen magára hagyott és nagy nélkülözések között szenvedő asszony részére.

DRÁGAN ARULTAK A BABER LEVELET Káhn Tibor és Szász István gyergyószentmiklósi fűszerkereskedők. A rendőrség átadta az usztorabírásának a két árdrágító kereskedőt, ezt megelőzőleg azonban szőgyentáblával a nyakukban kipellegréztette a bábérlevéllel üzérkedőket.

ORSZÁGOSAN KÖRÖZÖTT SZÉLHÁMOST és betört fogtak el Lázár közsgében, Pop Ioan 33 éves, volt segédjegyző személyében. Pop Ioan Margita közsgében ellopta egy alezredes kétovas szekerét. Szodometer szilágymegyei faluban betört a községházára, magával vitte a jegyzőség hivatalos nyomtatványait. A nyomtatványokkal és bélyegzővel a szélahámosságok sorozatát követte el.

A KOLOSZVÁRI ANYAKÖNYV VI HIVATAL HIRREL. A kolozsvári anyakönyvi hivatal nyilvántartása szerint szeptember 1-től 6-ig 45 születés, 63 halálozás történt. Házasságot e héten 100-an kötöttek. Ebben az évben eddig 1509 születés, 338 halálozás és 2277 holtanyilvántatás történt. 726-on pedig házasságot kötöttek.

AZ ELŐÁLLATOK ÁRÁT Szatmáron a megyei közellátási hivatal a következőképpen állapította meg: Sovány marha kilónként élsúlyban, 4 mázsáig 8 lej, 4—5 mázsa között kilónként 8.50 lej, 6 mázsán felül kilónként 9 lej. Félig hizott marha 4 mázsáig 9 lej, 4—6 mázsa között 9.50 lej, 6 mázsán felül 10 lej kilónként. Hizott marha 4 mázsáig 10 lej, 4 és 6 mázsa között 10.50 lej, 6 mázsán felül 11 lej kilónként. Tenyészmarihák — minőségére való tekintet nélkül — 12 lej. Juh és kecske kilónként 7 lej. Sertés 90—110 kilós élsúlyban kilónként 20 lej, 110—150 kiló között 22 lej kilónként. Szigoruan ellenőrizni fogják, hogy a marhalevélbe a tényleges vételárát írják be a gazdák. Akit szabálytalanságon érnek, azt az usztoratörvény rendelkezései szerint szigoruan meebüntetik.

Kolozsvári MMSZ-nyű esek:

Szeptember 8-án, hétfőn délután 6 óra körül nőbiztonsági ülés a Farkas-utca 7 szám alatti székházban.

Szeptember 9-én, kedden délután 7 óra körül II. kerületi szervezői gyűlés az Attila-utca 9 alatti székházban.

Szeptember 10-én, szerdán délután fél 7 óra körül I. kerületi szervezői gyűlés a Farkas-utca 7 alatti székházban.

Szeptember 11-én, csütörtökön este 7 óra körül a IV/2. kerület szervezői gyűlése a hidelvei református parokia helyiségében.

Kolozsvári mozik:

CAPITOL: A jég királynője. Sonja Hennie.

CORSO: Javítás miatt zárva.

RIO: Sanghai kobra. Charlie Chan. Bünyői film. Előadások kezdete: 7, 8, 9 és 9 óra körül.

ROYAL: A gyanyu árnyékában.

SELECT: Ritz-ék, a sportbolondok. Két óra nevetés.

URANIA: Halálfejes lovasok.

Egyszerű varázslat

Tóbiás kinézett az ablakon. Innen, a hegyről, végigláthatott a város kéményerdeje felett, melynek a tövében a háztetők zarközön és külsmerhetlenül gubbasztotak: furcsa, irigy koporsók. Körül, a dombok gerincén, köd ült. Tóbiás nézte a ködöt s beszélt:

— Ember s világ sok gondja, bánata bennem is sajoj, mint mindenki másban. Csendből, zsi-vájból belém torkollik az élet nem szűnő nyugós jaja s visszhangozva fáj bennem. Így vagyunk mindannyian, ha bevalljuk, ha nem. Nem menekülhetünk e gond elől. Nincs sziget, amely megvédene tőle. Láthatatlan, végzetes hatalok világnyi kicsi udvarunk felett egymáshoz kötnek — embert emberekhez — az éhesen nyargaló kínai kulival — a tűzföldi vadász-szal. Mindegyikük bánata bánatunk.

— Tünődöm én is, mint mindenki más, a csodán, amely a világnyi bánat nagy tengerét világnyi örömmé édesíthetné. Hadd beszéljem el a varázslatot, melyet kitaláltam. Varázslatnak nevezem, mert hiszen gyógyítás alatt mindig bonyolult, kitervelt, pőzos, kicsit szinpados, rókusz-pókuszos bűvészteljesítményt sejtünk s félünk enyhe gyanakodással. Nagyon megosztott ember-életünkben inkább varázslatnak nevezhetők, ha valami magától értetődő és egyszerű, mint a Jo és a Szép.

— A nyelvtan is oka, hogy gondjaink nagyok s hogy harcolnának a világban, a lelkekben s a csatatereken. A nyelvtan, amely kiskölyök korunktól kezdve az önzést izmosítja bennünk, mikor hivatalos kötelezéssel beifünk a veli jövő életünk, egyéni s közös sorsunk végzetes szabályát az En, Te, Ó sorrendjével.

— Ebből fakad sok kín, hiány-étek el. Ebből esiholódik sok háboru, a tülekedés dacos szenvedélye, a gyanakvás, a láthatatlan börtön, melynek — akarva akaratlanul — rabja s kulesárja vagyunk ugyanakkor. Igen, az ok e vétkes tartalommal megöltött nyelvtani Első Személy, amely mindenben a sor elejére helyezi az En önös érdekét. Előbb Nekem. tanít az iskola nyelvtant ismerő gyakorlatla óta s erre tanított már előtte is az élet bünös küzdelmes valója.

— Lehet, hogy ez így törvény-szerű is, azonban nincs örök-érvényű törvény. Születés s halál szilárd keretében minden tartalom módosítható. És módosul Minden — magunk s velünk já tező ezerele lim-lomunk — változik. Miért merevitenénk meg a vétkeket érlelő szabályt?

— Voltak forradalmak, nagy szerűek, melyek kilencvenfokos fordulattal megváltoztatták társadalmi létünk, életünk sokféle vonatkozását. A gypjas ösemberből mi magunk huszadikszázad emberré váltunk, a csak testbővő vágás és eszközök mesterévé rabjává, inasává. Meggyőzőnénk ezt a forradalmat is, mely az En Te, Ó-t megfordítaná s ezzel az érdeket alapfokon így sorakoztatná: Ó, Te, En.

— Neki, Neked, Nekem sorrend szerint tanulná az ember már mint gyermek a másokért való szeretetet. Van ebben is önzés, de — mondjuk — emberibb, tisztább önzés amannál, melyet e fogalom köntösében ma látunk. Gondoljátok el, mit jelentene, ha a világ néhány száz-millió embere így ragozna: Ó, Te, En. Az ő fontos, becsült Első Személye titeket — engem is — jelentene s magunk főhajtó tisztelete helyett mindenki gondoskodását ígérné kinek-kinek az érdeme szerint. Az egy Nekem helyébe milliók Neki — nekünk — ígérte kerülne. Az első öntudatos mondatok Hozzá — hozzánk — szólnának. Mindaz az előzékeny udvarlás, mellyel az Első Személy előtt hajbókolunk az egy En helyett sok-sok millió Ó felé simogatna. Végtelen óriás nőhet e kicsike magból.

— Ez az egyszerű varázslatom. Ha akarjátok, mosolyogjatok felette és nevezetek bolondnak. De én már elültettem a magot. Ha akarjátok, ha nem, foglalkoztok vele és a gondolat melegével éledő csirává nevelitek az Ó, Te, En bátorreményű magját.

HOEHN JENI

SPORTÉLET

Milyen eredmények várhatók az NB I. negyedik fordulójának mérkőzésein?

KOLOZSVAR. — Kettős NB I. mérkőzés lesz ma Kolozsváron, a városi sporttelepen. Délután fél 3 órakor Vasas—UDR, míg fél 5 órakor Dermata—CFR (Bukarest) mérkőzés.

A Vasasnak az UDR ellen győznie kellene! Az UDR védelme három mérkőzésen 16 gólt kapott és pont nélkül, az utolsó helyen áll a bajnoki táblázaton. A Vasas csapata sehogysen tudja megtalálni önmagát. Ha ma belefekszik a játékba, nemcsak 2 pontot szerezhethet, amire nagy szüksége van, de gólarányát is megjavíthatja. A Vasas a tegnapi számunkban ismertett összeállításban, míg az UDR csapata: Konrad, Plujár, Cosmuta, Neagrau, Malogan, Ioan, Todor, Lukács, Man, Alasiu és Dochiu összeállításban játszik.

Izgalmasnak és érdekesnek ígérkezik a Dermata és bukaresti CFR mérkőzés. A válogatott Mariannal megerősített vasutascsapat az esélyesebb. A Dermata nem fogja magát könnyen megadni és a CFR-nek nagyon meg kell küzdeni a bajnoki pontért, vagy pontokért.

SPORTHIRADÓ

ERNST Lujza, aki a kolozsvári atlétikai edzőtáborból edesanyja betegsége miatt Temesvárra utazott, megérkezett Bukarestbe és résztvesz a Balkán Atlétikai Olimpian.

TRUICA, aki Kolozsváron izomrándulást szenvedett, már felépült és már biztosra vehető a részvétele a viadálak során.

LUPSA izomrándulása súlyosabb, mint eleinte hitték s így — sajnos — a Balkán Atlétikai Olimpiai küzdelmeken nem indulhat.

A ROMÁN POSTA igazgatósága a Balkán Atlétikai Olimpiai emlékre szeptember 6-án, 7-én és 8-án új bélyegeket adott ki. Az ANEF stadionjában pedig külön postahivatalt állított fel a versenyek tartamaig.

A TAVASZÉROL elmaradt Vasas—bukaresti CFR NB I. mérkőzés hétfőn délután pontban 5 óra körül kezdődik. Közös megvezéssel dr. Russu Gabriel vezeti. Előzőleg 3 óraor U—Vasas ifjúsági barátságos mérkőzés lesz. Az elmúlt évi bajnokságban első helyen az ITA áll 44 ponttal, 2. Carmen 34 ponttal, 3. CFR (Temesvár) 33 ponttal, 4. Juventus és CFR (Bukarest) 32—32 ponttal. A bukaresti vasutascsapat, ha az elmaradt Vasas és UDR elleni mérkőzéseiből

A börgyári csapat Lipóczi Bagoly, Darók, Kiss, Engi, Kalló, Frentz Antalffy, Pápai, Szász, Tóth összeállításban, míg a CFR: Stanescu, Apolzan, Asbiceanu, Mihailescu, Mari, Tanasescu, Lungu, Marian, Bartha, Filotti, Bundik összeállításban játszik.

Nagyváradon a Szabadság—FC Polesti mérkőzés a hazai csapat, Előreláthatólag a Szabadság szerzi meg a bajnoki pontokat.

Petrozsényban a Jiul—Dermata mérkőzésen a hazai csapat győzelme várható, míg Medgyesen az MMSC—Juventus mérkőzésen a bukaresti csapat az esélyes.

Bukarestben kedden a Ciocanul—CFR (Temesvár) mérkőzés kerül lejátszásra. Nagy küzdelem és döntetlenhez közelálló eredmény várható. A szerdai Unirea Tricolor—ITA mérkőzésen a bajnokcsapatnak biztosan kell győznie. Csütörtökön a Hadsereg csapata a feljavult kolozsvári egyetemi csapattal mérkőzik. Az Universitatea — ha úgy játszik, mint az Unirea Tricolor elleni mérkőzésén — hazahozhatja Bukarestből a két pontot.

csak 2 pontot szerez — amire komoly reménye van —, egy a második helyre kerül.

A DERMATA ma délelőtt 10 óraor üzemi férfi és női kerékpárversenyt rendez. A női versenyzők a Dermata 2-es kapujától a Pap-utca és a Vörös Hadsereg-utca a szamosfalvi hidig és visszsa, míg a férfi versenyzők ugyanezen az utvonalon a Szamosfalva és Dezmér közötti hidig és vissza teszik meg az utat.

A TALALATI VERSENYBEN a második fordulóban a Dermata—Juventus mérkőzésre féltalálót küldött be Csendes István szatmárnémeti, Hegyi-ut 52 szám alatti fodrászmester. A győztesek ettalalásával és e 3 ponttal összesen 35 pontot ért el. — Kiss Antal, kolozsvári kereskedelmi alkalmazott telibe találta a Jiul—ITA mérkőzés féltalálót küldött be a Szabadság—U mérkőzésről és a győztes csapatok ettalalásával 17 pontot kapott. — Tóth Béla, színérváraljai cipész-mester a győztesek ettalalásával 10 pontot, míg Neufeld Ernő kolozsvári tanuló a győztesek ettalalásával 2 pontot kapott. Az első és negyedik forduló eredményeit a jövő héten közöljük.

Szeptember 10-ig ki kell fizetni a vízdíjakat

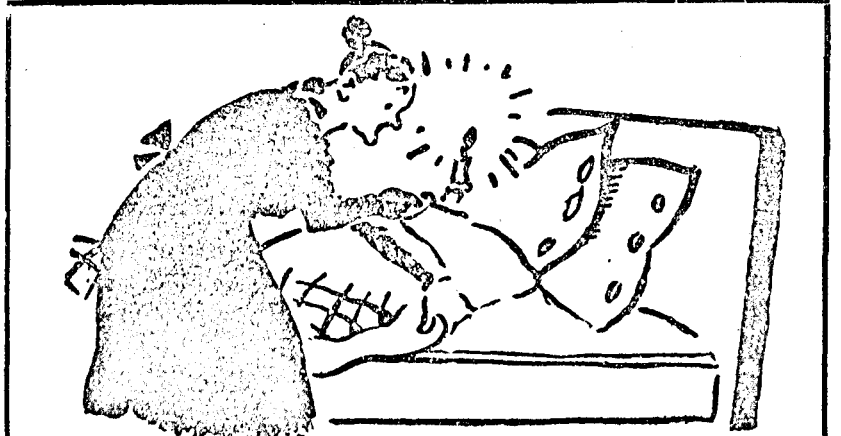
A Vízmű állapítson meg méltányos fizetési feltételeket

KOLOZSVAR. — A kolozsvári vízgazdálkodási igazgatósága a vízdíjak fizetésével kapcsolatban az alábbi közleményt juttatta el lapunkhoz:

Tekintettel arra, hogy a megjelent rendeletek értelmében az összes intézmények és magánvállalatok alkalmazottaik augusztusi illetményeiket kifizették, tudomására hozzuk a fogyasztóköntségnek, hogy közérdekű üzemünk munkamenetének biztosítása érdekében folyó hó 10-től kezdődőleg a nemfizető fo-

gyasztókkal szemben szabályaink által biztosított rendszabályokat leszünk kénytelenek foganatosítani. (Vizelzárás.)

Megértjük a vízművek helyzetét is, hogy pénzre van szüksége, de azt már nem helyeseltetjük, hogy nem talál méltányos fizetési feltételeket, hanem fizetési köptelenség esetén azonnal vízelzárás választ. A helyzet ugyanis az, hogy legtöbb vállalat a még csupán minimális fizetési előlegeket folyósít, amiből a vízdíjak teljes megfizetése még lehetetlen.



Egy polos százat csinál...

miért várja meg az álmalan éjszakák vérengzését?... A gyanus sarkokat hintse be **ATOM G. G.**-vel — még ma — s a problémát egész nyárra elintézte! Ez az a szer, amely többet nyújt, mint amennyi vár tőle. Hátlasa hónapig teljes védelmet nyújt. — Egy biztos: **ATOM G. G. van — ott poloska nincs!**... Lite **kerget** vehet! Kapható minden szaküzletben

Opció	Izletes
A Kuli vendéglőben (Kismester-utca 2)	
Havi ebédabonoma 660 lej, kihordásra 600 lej. Kitűnő italok, remek ételek, nagyszerű hangulat.	
Változatos	Higienikus

Megalakult a csikmegyei mezőgazdasági szövetkezet

Uj szövetkezet Csikszentmártonban és Tusnádfürdőn

Demokráciánk elmélyülése s a népi demokráta törekvéseknek a gazdasági életünkben való mind nagyobb méretű érvényesítése egyre áldásosabb formában kezd megjelenni. Különösen érezhető tapasztalható ez a szövetkezeti mozgalmunkban. Míg a magyar szövetkezetek a demokrácia szellemében megalakultak az együttműködés útján a román szövetkezetekkel s bekapcsolódtak az ország szövetkezeti és gazdasági tevékenységébe, nemcsak a régi szövetkezetek kaptak új erőre, hanem a falvakon sorra alakulnak az új szövetkezetek is.

Népünk öntudatosodásának igazolásán túl, ezek a hírek, kemény bizonyítást szolgáltatnak annak is, hogy az itt élő magyarság politikai, gazdasági és kulturális fellendülésének egyetlen járható és megengedhető útja a tiszta demokrácia szellemében összefogni és együttműködni a románság haladó, népi demokratáival.

VETŐMAG, TENYÉSZÁLLAT ÉS MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

CSIKSZEREDA. — (Tudósítónk jelentése) A csiki székelység gazdasági fellendülése érdekében három jelentős lépés történt augusztus 31-én. A szövetkezeti élet hosszú vajudása után az új szövetkezeti és gazdaságpolitika, valamint a stabilizáció hatására három új szövetkezet alakult ezen a napon, melyek közül egyik egész Csik megyére kiterjed.

Csikszeredán nagyszámú földműves kiküldött jelenlétében, a Magyar Népi Szövetség, a Kommunista Párt, a megyei közgazdasági vezetők és a szövetkezetek vezetőinek erőteljes előkészítő munkája után megalakult a csikmegyei „Vetőmag” nevű mezőgazdasági szövetkezet. Az alakuló közgyűlést Elekes Béla, a

Szövetség központi elnöke vezette le. Capantala Ioan, a mezőgazdasági kamara igazgatója román nyelven vázolta a szövetkezet célkitűzéseit.

Az egész megyére kiterjedő mezőgazdasági szövetkezet célja — amint azt az előadók is hangsúlyozták — „gyakorlatilag irányítani a megye mezőgazdasági életét, azáltal, hogy megfelelő vetőmaggal, tenyészállatokkal, mezőgazdasági szerzőkkel és gépekkel látják el a gazdálkodókat. Egyik gyakorlati célja, amit már a közeljövőben meg akar valósítani, hogy a Csik megyében termő virágviszonylatban is kiváló minőségű hermagtermelés fokozására szakszerű hermagtermelés berendezést szerez be.

A szövetkezet munkaprogramjának ismertetése után a jelenlévő földművesek közül sokan gyakorlati javaslatokkal szölköztek hozzá, majd egyhangulig kifejezték azt az óhajukat, hogy a szövetkezet minél előbb kezdje meg működését. A gazdák érdeklődésére jellemző, hogy 2000 kisciganya irta alá eddig a belépési nyilatkozatot és fizette ki a fele üzletért.

Az alakuló közgyűlés a „Vetőmag” szövetkezet elnökének Gáll Ferenc pálfalvi lakost, alelnökének Virág Lászlót választotta meg, míg igazgatónak egyhangulag Kozávi Imrét hívták meg.

SZÖVETKEZET BURGONYA ALAPTÓKÉVEL

Csikszentmárton község lakossága ugyancsak augusztus 31-én alakította meg termelő, beszerző, értékesítő és fogasztási szövetkezetét, közel 200 családfő részvételével. Az alakuló közgyűlést Vitos Gábor, a Csiki Magányavak igazgatója, mint a megyei Magyar Népi Szövetség gazdasági osztályának felelőse vezette le.

A község lakossága egyhangulag mon-

dotta ki az új szövetkezet megalakulását és határozta meg az üzletrészek befizetésének módját. Erre vonatkozó határozata érdekes és követéremelő. A közgyűlés kimondotta, hogy az üzletrésztől a tagok természetben és pedig bursgonyában fizetik be, amelynek begyűjtésére három napot határoztak meg.

TUSNÁDFÜRDŐT EZUTAN CSAK A SZÖVETKEZETEK LATHATJAK EL

Tusnádfürdő lakossága népi érdekei biztosítása és az életszínvonal emelése érdekében szintén szövetkezet alakítását határozta el. Az alakuló közgyűlést itt is augusztus 31-én tartották meg, Elekes Béla, a Szövetség központi elnökének jelenlétében.

Az ujjannan alakult szövetkezet a fogasztási cikkek árusításán kívül bázisipari cikkek gyártásával, szövetkezeti mérszárzék felállításával és esetleg fakitermeléssel is foglalkozik majd. Tervebe vették az ott létező, de ma még nem működő fürdőszövetkezet bevonását az új szövetkezet keretébe.

A szövetkezeti közgyűlés legérdekesebb határozata, hogy az összes kereskedéseket megszünteti Tusnádfürdőn, — amire maguk a kereskedők határozták el magukat — és ezután mind a fürdőszalon idején, mind pedig azon kívül csakis szövetkezeti úton látják el a lakosságot és a fürdővendégeket közszükségleti cikkekkel.

A „Szent Anna” néven megalakult új tusnádfürdői szövetkezet elnökének a közgyűlés Szócs Dénest, alelnöknek pedig Gergely Tamás tusnádi lakost választották meg.

Az alakuló közgyűlésen jelen volt Mohai Imre, a csikszeredai „Hargita” fedérlé igazgatója és Salamon Ferenc, az ellenőrző hivatal kiküldötte is.

Teohari Georgescu belügyminiszter új épületben helyezte el a kolozsvári magyar leányliceumot

KOLOZSVÁR. — Teohari Georgescu belügyminiszter utasítására a belügyminisztérium hivatalosan értesítette Kolozsvár város polgármesterét, hogy az állami magyar leányliceum kérdésének eleget téve, az iskola céljaira utalja ki a Rákóczi-ut 2 szám alatti volt leányinternátust. A kiutalással egy csapásra véget ér egyetlen állami magyar előadási nyelvű leányliceumunk évek óta húzódo építésválsága. Az épületben eddig 30 egyetemi hallgató lakott, akiknek másuttal való elhelyezéséről a város gondoskodik.

A belügyminisztérium 24.634/A —1947. számú értesítése lehetővé teszi, hogy a Vitályos Erzsébet

igazgatónő vezetése alatt álló leányliceum délelőtt tartsa meg előadásait és a város központjában teljesen korszerűen rendezkedhessék be a demokratikus magyar nőnevelésre. Az épület bizonytalansága miatt más iskolákba beiratkozott növendékek vizsairatásáról gondoskodás történik.

Mint már legutóbb a szintén hajléktalan román zenekonzervatórium esetében, Teohari Georgescu belügyminiszter most is erőteljesen és határozottan vágta ketté a gordiusi csomót. A román zenekonzervatórium és a magyar leányliceum elhelyezése osztatlan megelégedést kelt.

A műgyetemre készülő magyar ifjak figyelmébe!

TEMESVÁR. — A Magyar Népi Szövetség temesvári szervezete előkészületeket tesz a temesvári román műgyetemre beiratkozó magyar fiatalok fogadtatására, elszállásolására és tanulmányait minden tekintetben való elősegítésére. A nagyjelentőségű kezdeményezésre felhívjuk mindazok figyelmét, akik műgyetemre óhajtanak beiratkozni és eddig bizonytalanul állottak jövőjük előtt.

A temesvári műgyetemen a felvételi vizsga szeptember 25-én kezdődik. Mindazok, akik le óhajtják tenni a felvételi vizsgát, jelentsék érkezésüket a Magyar Népi Szövetség temesvári iskolabizottságának „Műgyetem” jelzéssel, hogy elszállásolásukról gondoskodás történhessék. A pontos cím: Magyar Népi Szövetség Timisoara-Temesvár, Strada Regina Maria 6.

Rablóknak nézte a vevőket — három évi börtönt kapott

NAGYBÁNYA. — Kulcsér Béla ismert nagybányai borkereskedő állott a törvényszék uszorabírósága előtt azzal vádolva, hogy zsufolt raktára ellenére megtagadta a stabilizáció előtti napokban az árusítást. A GESZ ellenőrei a kereskedő raktárában az áru kiszolgáltatás megtagadása után nagymennyiségű talpbört, felsőrészeket, valóságos börtönt, egyéb cipészárkat találtak.

Kulcsér azzal védekezett, hogy azért nem adott el árut, mert „félt a rablólóktól.”

A tárgyalóterem hallgatóságának derűtsége mellett kérdezte meg Kulcsértől az elnök: Mással is rablóknak tartotta a vevőket, vagy csak a stabilizáció napjaiban volt ilyen óvatosa?

Árurejtegetés és gazdasági szabotáza miatt három évi börtönrre ítélték.

ISKOLAI KALAUZ

Megnyílnak

a mezőgazdasági középiskolák

A mezőgazdasági szakoktatásügy átszervezési terveinek már gyakorlati eredményei mutatkoznak. A hivatalos lap augusztus 27-iki számában részletes tájékoztató jelent meg a gazdasági, erdészeti, és állatgyógyászati műszaki középiskolák és a gazdasági és erdészeti almérnöki iskolák évi működésére vonatkozóan. A rendelet a kor szellemének megfelelően olyan új típusú iskolákat létesít, amelyek a jövő gazdasági, erdészeti, állategészségügyi, műszaki és szakoktatásügyi segéd-személyzetét állították liképezni.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a rendeletben felsorolt iskolák között azokat a mezőgazdasági ipari szempontból fontos iskolatípusokat is megtaláljuk, amelyekről az eredeti szakoktatásügyi törvény nem intézkedett. Így már megnyílnak a kertészeti, konzervipari, mezőgazdasági-ipari, gazdasági építészeti, üzemtani, becselési és könyvviteli, kulturtechnikai műszaki középiskolák is.

Az összes iskolákban az egész országban a felvételi vizsgákat szeptember 22-én reggel 8 órakor tartják. A felvételi vizsga ugy az első, mint a második évfolyamra román és számtan írásbeliből, román-számtan, természetrajz, fizika és vegytan, földrajz szóbeli vizsgálatból áll. Az első évfolyamra jelentkezőknek három középiskolai osztály végzettséggel, a második évfolyamra jelentkezőknek alsófoku gazdasági iskolai, erdészeti iskolai vagy négy elméleti, ipari, kereskedelmi vagy tanítóképző intézeti osztály végzettséggel kell rendelkeznie s a felvételi vizsga anyaga is a fenti tárgyakból a 3, illetve 4 alsó osztályban előadott anyag.

Romániai magyar ifjuságunkat elsősorban a magyar tanítási nyelvű erdélyi iskolák érdekelhetik. Ilyen Csikszeredán, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön

a mezőgazdasági középiskola. Mindháromnál a második évfolyamra lehet beiratkozni. Román tanítási nyelvű erdélyi iskolák mezőgazdasági és mezőgazdasági-ipari középiskola Temesvár, mezőgazdasági női műszaki középiskola Kolozsbors, kertészeti Torda, kertészeti Algyógy, állat tenyésztési, állatgyógyászati Medgyes, állattenyésztési Csákvör (Temes vármegye), gazdasági Beszterce, gazdasági építészeti Temesvár, gazdasági ipari Nagyszében, üzemtani-becslési-könyv. viteli Nagyszében.

Az utóbbi iskolákba 18 életévüket be nem töltött ifjak, illetve a kolozsborsai iskolába lányok vehetők fel.

A tanítási idő 5 év, amiben a gyakornoki idő is befigyeltatik. Ezen iskolák végzettjei beiratkozhatnak a mezőgazdasági és erdészeti almérnöki iskolákba és tehetnek gazdasági érettségit, amivel a műgyetemek gazdasági, erdészeti és állatorvosi karára kérhetik felvételüket. Természetesen az iskola elvégzése után állami állásokban, szakoktatási intézményekben, mezőgazdaságokban is elhelyezkedhetnek.

Aki nyitott szemmel figyeli gazdasági életünk fejlődési folyamatát, annak tisztában kell lennie azzal, hogy mindezen iskolák végzettjeinek elhelyezkedésére igen nagy lehetőségek vannak. A felvételi vizsgák közeli időpontjáról való tekintettel figyelmébe ajánljuk a beiratkozni szándékozóknak, hogy a felvételhez szükséges okmányok (születési anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány, anyagi helyzetet igazoló irat) legyenek birtokukban. Aki nem tudna hozzájutni a hivatalos lap említett számához, forduljon felvilágosításért az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesülethez Kolozsvár, Regala-utca 22.

Ötödször nyerte meg a termelési versenyt a kolozsvári CFR műhely!

Ujjászülettelt mozdonyok, vasuti szerelvények dübörögnek ki a javítóműhelyekből

„A kolozsvári CFR műhely dolgozóinak önfeláldozó munkája augusztus hónapban 23 mozdony, 245 vagon megjavításával lényegesen felülmuta az előirányzott termelési tervezet.” (Scanteia).

KOLOZSVÁR. — Fűlsiketítő zajban olajos, kék ruhás munkások állnak körül egy mozdonyrönsöt. A szegecselő, mint a géppuska, kattog és ebbe a hangkóroszba belesziszeg a hegesztő vakító lángja. A műhely tetőzete felől hatalmas daru imbolyog az egyik mozdony felé.

Lázás munka folyik. Az első pillanatra mintha zür-zavar uralkodnék, de ha jobban megfigyeljük, kialakul szemünk előtt a pontosan beosztott munka — mindenki tudja melyik csavarhoz, melyik alkatrészhez nyuljon. Az összhang tökéletes, szinte beidegzett.

A kolozsvári CFR műhelyben vagyunk. A többemeletes magaságú műhely tele javításra váró gépekkel — most még halott, életelen vasroncsok, de a serény kezek alatt újra fellángol a kazánok alatt a tűz, sipolva tölül ki belőle a gőz és a kerekék lassu forgással megindulnak. A roncsból ujjászülettelt mozdony kigördül a műhely falai közül, hogy végig dübörödjön a síneken és hozzájáruljon az ország gazdasági fellendüléséhez, amelynek egyik alapfeltétele a jó és gyors vasuti közlekedés.

ÖTÖDSZÖR ELSŐ A TERMELESBEN

Gombár László CFR művezetővel beszélgetünk. Miközben végigvezet minket a hatalmas műhelyekben, szavai nyomán meglepőenked előttünk az a hősi küzdelem, ami a CFR műhely dolgozóinak nevéhez fűződik.

— A kolozsvári műhely — mondja Gombár művezető — ötödször lett az első az országos termelési versenyben. Mindozt a munkás öntudat érte el, amely sokszor éhezve és rongyoskodva

is, de összezorított fogakkal dolgozott.

— A CFR műhelyeinek termelése pontrendszer szerint megy. Mi a kiszabott munkatervet 36 százalékkal felülmúltuk. A rendes termelésen felül megjavítottuk s ujjáalakítottuk a petrosényi bányásztestvéreink egyik mozdonyát. Ezt ajándékba csináltuk, ezenkívül még három gépet javítottunk számukra a munkaterv keretén belül.

Megállunk egy mozdony előtt. Keskenyvágyúny gép, amit az erdei fakitermeléseknél használnak. Ahogy így rápillantunk — nem hinnénk, hogy ez az ócskavashalmaz még egyszer meginduljon. Meg is mondjuk a véleményünket.

— Nehéz munka lesz — mondja nevetve Gombár művezető —, de ez a mozdony, éppen úgy, mint a többi hét, ami szintén javításra vár, egy hónap múlva ott fog pöfögni a havasok között. Ezek a keskenyvágyúny gépek a legkompaktabbak, de azért megbirkózunk velük. Most ezekre van a legnagyobb szükség, hogy a tűzifalekerülhessen a városokba a hegyek közül. Rajtunk nem fog mulni a városok faellátása.

A MUNKA NÉVTELEN HŐSEI

A másik műhelyben hatalmas gépkolosszus előtt állunk meg.

— Ez a 142-ös — magyarázza Gombár művezető és simogatva mutogatja az alkatrészeket — a legnagyobb mozdonyok közül való. Havonta kettőt javítunk ki. Ennek a gépnek csak az önsúlya 120 tonna.

— Sokszor bizony az anyaghiány miatt még feltaláló is kell legyen a javító munkás — mondja — most is pótolhatatlan Temperöntvényeket készítnék acellemezekből. Az így készült alkatrészek legalább olyan jók, mint az eredetiek. Talán még jobban bírják a munkát.

Olajosruhás munkatársak jön-

nek hozzá. Utbaigazítást kérnek. Rövid pár szavas utbaigazítások és tovább folyik a munka. Gombár művezető szemei szeretettel simogatják végig munkástársait.

— A munka nem vesélytelen — folytatja ismertetését. — Az egyik lekötésnél a véletlenül kilendülő vasrud eltörte a szerelő karját. Brass János volt az illető. Nem hagyta abba a munkát. Tört karal még hat napot tovább dolgozott. Végül is nekünk kellett valószággal kidobnunk a műhelyből, mert féltünk, hogy elmérgesedik a karja. Még nem gyógyult meg, de már bejár és nézegeti a munkát. Még sokat vannak köztünk ilyenek.

— Itt van Bojan Ioan társunk — folytatja —, aki 22 ember munkáját végzi el 14 emberével. De nem sorolhatjuk fel valamennyit. Nem lenne erre elég helyük az ujjában.

— Most igen jó körülmények között dolgozunk — mutat körül a két oldalt nyitott műhelybe —, de képzeld el a hideg telet. Igaz, az ajtók be vannak csukva, de az ember keze csak ragad a hideg vashoz. A munka azonban nem áll meg, akármilyen csikorgó hidegek jöjjenek is. Nem áthat meg, mert az országnak új és új több és több mozdonyra, kocsiira van szüksége. Egy pillanatra elkomolyodik. Hangja ünnepélyessé válik.

— A CFR műhelyek munkásai mindig az élen fognak harcolni. Kötelez erre minket Gheorghiu-Dej példája. Ugy érezzük, mintha most is itt élné közöttünk és nem szeretnénk, ha a CFR műhelyre panasza lenne.

A műhelyekben tovább dübörögnek a szerzeművek. Az egyik sínáron mozdonyroncsokat tolatnak be a fűső kijáraton pedig csillogó testű, prűszkölő mozdony dohog ki a pályára. Fűs fűttenyentés, aztán ütemesen kattogó kerekkel iramodik neki a messzeségnek.

Ünnepélyesen megnyitották Bukarestben a Balkán Atlétikai Olimpiát

6 ország 425 versenyzője vesz részt a nemes küzdelemben

BUKAREST. — Szombaton délután az ANEF újáépített hatalmas pályáján 20.000 néző előtt ünnepélyesen nyitották meg a Balkán Atlétikai Olimpiát. Hat ország válogatott versenyzői nemzeti zászlóikkal a következő sorrendben vonultak fel a polgári és katonai előkelőségek a résztvevő államok külpolitikái képviselői és a Teohari Georgescu belügyminiszter vezetésével megjelent román kormányfő előtt:

Jugoszlávia, Trieszt szabad város, Albánia, Bulgária, Magyarország és Románia.

A katonazenekar a felvonulás után eljátszotta az egyes nemzetek himnuszait, majd Moina Ioan-Románia többszörös gyorsfutó bajnoka, az európai hírvetélyző állt fel az emelvényre és felolvasta a versenyen résztvevők olimpiai esküjének szövegét.

Petrovici Sergiu, az OSP elnöke, meleg szavakkal üdvözölte a megjelent hat ország 425 versenyzőjét, utalva az olimpiai játékok testvériséget megszilárdító jelentőségére, majd Savulescu Trajan földművelésügyi miniszter megnyitónak jelentette ki az 1947. évi Balkán Atlétikai Olimpiát. A tömeg

nagy tapsal és lelkesedéssel ünnepelte a díszfelvonulást rendező versenyzőket, majd megkezdődtek az egyes versenyszámokban a küzdelmek.

Az első versenynap eredményei a következők:

AZ ELSŐ EREDMÉNYEK:

800 méteres síkfutásban 1. Marosi, Magyarország, 1 perc 57 mp. 2. Cern, Jugoszlávia 1 perc 57,3 mp. 3. Olecek Jugoszlávia.

5000 méteres síkfutásban 1. Szegedi, Magyarország.

Súlydobásban 1. Némethvári, Magyarország 14 m, 60 cm.

Női magasugrás 1. Rohonezi, Magyarország 150 cm.

100 m. síkfutásban 1. Moina Románia 10,8 mp. 2. Goldoványi Magyarország 11,2 mp.

110 m. gátfutás 1. Cern Jugoszlávia 15,5 mp. 2. Kiss József Magyarország 15,6 mp.

Hármasugrás: Calistrat új országos rekordot állított fel 14 m, 42 cm-es ugrásával és ezzel első is lett.

4x400-as gyorsváltó: 1. Jugoszlávia 3 p. 22,6 mp. (Jugoszláv

rekord). 2. Magyarország. 3. Románia 3 p. 26,7 mp. (új országos csúcseredmény). A gyorsváltóban Moina 47 másodperc alatt futotta a távot, ami csak egytized másodperccel marad el a világrekord mögött.

Súlydobásban Gurau 14,01 m. dobásával második lett.

Az első nap összesített eredménye: 1. Magyarország (78 pont). 2. Jugoszlávia (75 pont). 3. Románia (50 pont).

SPORTHIRADÓ

A BALKÁN Torna Olimpián, amely Ljubljánban nagy érdeklődés mellett folyik, a női számokban Magyarország vezet Jugoszlávia előtt. A férfi számokban szintén Magyarország vezet. Második helyen Jugoszlávia áll, míg a sorrendben a harmadik Bulgária. A verseny még folyik.

A MAGYAR Labdarúgó Szövetség a Nemzeti Bajnokság I. osztályában szereplő csapatok számát 17-re emelte fel a Salgótarjáni BTC csapatát is besorolta az I. osztályba. A bajnoki idény végén 5 csapat esik ki a Magyar NB I.ből, a II. osztályú csoportgyőztesek közül pedig 4 kerül be az I. osztályba.

Az amerikai imperializmus Északon

Az amerikai imperializmus mohó étvágyáról igen érdekes leleplezéseket közöl a moszkvai rádió szemleirója is, aki utalt arra az amerikai igyekezetre, hogy támaszpontokat szerezzen a sarkvidékeken kívül Kanadában, Izland szigetén és a skandináv államokban, hogy az amerikaiak önálló izlandi köztársaság akarata ellenére birtokukban tartják a reykjavíki repülőtérrel és ellenőrzik a legfontosabb iparágakat. Hasonló a helyzet Grönland szigetén is, ahol az amerikaiaknak eszük ágában sincsen felszámolni a háború alatt létesített támaszpontjaikat.

A dánok most újabb bizonyosságát kapták annak, hogy az amerikaiak nem szándékoznak kivonni csapatukat Grönlandból — jelenti a szovjet hírszolgálat. Közli egy ismert amerikai katonai szakértő nyilatkozatát a grönlandi kérdésről. Ez kijelentette, hogy Grönland földrajzi helyzeténél fogva elkerülhetetlenül lényeges része az

amerikai katonai terveknek. Arra a kérdésre, hogy Amerika miért nem vonult még ki Grönlandból, azt felelte, hogy időjárásjelzési, légi felderítési és stratégiai okokból szeretné továbbra is fenntartani grönlandi kapcsolatait. Egy svéd lap a nyilatkozattal kapcsolatban azt írja, hogy ez szépségesen megmutatja az amerikai szándékait Grönlanddal kapcsolatban.

Az amerikai terjeszkedési politika azonban már nem elégszik meg a magasészaki hódításokkal, hanem már Svédország és Norvégia felé is kinyújtotta karját. Az amerikai nagytőke mind inkább tért hódít a két ország gazdasági életében és csodálatosképpen ezzel egyidejűleg mind több sajtóhang követeli amerikai repülőteremtámaszpontok létesítését Skandináviában.

— Mindez — állapítja meg a moszkvai rádió szemleirója — azt bizonyítja, hogy az amerikaiak gátlástalanul kihasználják min-

den eszközt világszerte a törekvéseik megvalósítása érdekében.

ÉVENTE ELLENŐRIZZÉK A GYARMATI HELYZETET — KIVÁNJA A SZOVJETUNIO

A Szovjetunió javasolta, hogy az ENSZ tartson minden évben helyszíni szemlét a gyarmatokon. A szovjet javaslatot abban a bizottságban terjesztették be, amely a gyarmatokra vonatkozó adatokat tanulmányozza. A javaslat kiterjed az Egyesült Államok portoricói, alaskai, hawaii és guami birtokaira is.

Hír szerint a javaslatot általában ellenzéssel fogadták.

Hogy kik és miért elleneztek a gyarmati ellenőrzést, igazán nem nehéz kitalálni. Ez angol és amerikai imperialista köröknek igazán nem volna kellemes, ha a gyarmataikon divó rabszolgarendszer a világ nagy nyilvánossága elé kerülne.

Kellő Indokolással

Szeptember 10-ig be lehet jelenteni az árukészleteket

KOLOZSVAR. — Ismertették az ipar- és kereskedelemügyi miniszternek azt a rendeletét, mely az iparosok és kereskedők árubejelentési kötelezettségének határidejét szeptember 8-ában állapította meg. Ezzel kapcsolatban többen felkeresték szerkesztőségünket és aziránt érdeklődtek, hogy a szeptember 8-i határidő nem tévedésen alapul-e? Munkatársunk megkérdezte Craciunescu Alexandru dr., az összeíró hivatal főnökét, valamint Porumb dr.-t, a GESZ vezetőjét, akik kijelentették, hogy a hivatalos lap-

ban augusztus 27-én megjelent 302-es számú rendelet az árukészletek bejelentésére 15 napot engedélyezett. Felsőbb utasításra azonban ezt a határidőt szeptember 8-ában állapították meg. Porumb dr. kijelentette, hogyha valaki kellőképpen meg tudja indokolni, hogy a bejelentésben akadályozva volt, szeptember 10-én 20 óráig a bejelentést még elfogadják. A szeptember 10-i határidőt azonban semmi körülmények között nem fogják meghosszabbítani.

A magánszínházaknak kérniük kell engedélyezésüket

KOLOZSVAR. — A magyar művészeti vezérfelügyelőségtől kapott felvilágosítás szerint ez év szeptember 1-től kezdődően a színházak és más színjátszó testületek csak a hivatalos lap ez év július 18-i számában megjelent 265. számú törvény alapján működhetnek. A színházak művek bemutatásához szükséges a legfelső művészi tanács (Consiliul Superior al Literaturii Dramatice si Creatiei Muzicale) előzetes engedélye. Az intézkedés azokra a színházi művekre is vonatkozik, amelyeket a színházak vezérigazgatóság a multban már engedélyezett. A színjátszó testületeknek, a színházak vezérigazgatóságán keresztül, be kell terjeszteniük műsorukat a művészeti minisztériumhoz. A magyar nyelvű színházi műveket előzetesen a magyar művészeti felügyelőség mellett működő lektorbizottság vizsgálja felül és hagyja jóvá. Ebben a bizottságban a színházak vezérigazgatóságának kolozsvári képviselője mellett, a MNSZ képviselője is részt vesz.

hoz kötelesek alkalmazkodni a közvetlenül a színházak vezérigazgatóságától függenek. A többi magyar színjátszó testület a magánszínházak csoportjába tartozik s engedélyezésére, szervezésére, működésére vonatkozóan köteles alkalmazkodni a törvény vonatkozó előírásaihoz. Ennek megfelelően minden magánszínháznak vagy más színjátszó testületnek engedélyezést kell benyújtania, megelőzően: a) a színház jellegét (magánszínház, közkereseti társaság, részvénytársaság, színész-társulat, színházi szövetség stb.); b) az intézmény helyét, valamint a cégbejegyzést igazoló bizonylatot a kereskedelmi kamarától; c) a vállalat vezetőjének a nevét a törvény 219. cikkelyének megfelelően, valamint a művészeti igazgató nevét; d) az alkalmazottak névsorát, a törvény 214. cikkelyének megfelelően.

A színházak vezérigazgatóságának a fentiekről szóló rendelete értelmében ott, ahol románnyelvű színjátszó testület közösen használja ugyanazt a termet, a két testület működése kölcsönöségi alapon történik.

Hogyan számítják ki az új nyugdíjakat

BUKAREST. — Egyes hírek, amelyek az új nyugdíjak kiszámítására vonatkoztak, tévedésre adtak alkalmat.

Illetékes helyről nyert értesülés alapján az új nyugdíjak kiszámítása nem lesz csupán egyszerű átszámítása a régi nyugdíjösszegnek, amely a nyugdíjasok legnagyobb részét igazságtalanul érintené — hanem a köztisztviselők fizetési szabályzata szerint állapítják meg.

Ebben az értelemben máris részletes utasításokat küldtek szét a pénzügyigazgatóságoknak, nyomtatványokkal egyetemben, amelyet minden egyes nyugdíjas saját ma-

ga kell hogy a szükséges adatokkal kitöltse.

A kitöltött nyomtatványokat szeptember 20-ig a pénzügyminisztériumnak be kell küldeni, hogy ezek alapján legkésőbb október elsejéig az új nyugdíjakat meg lehessen állapítani.

A nyugdíjak kiszámításánál figyelembe veszik a nyugdíjas iskolai végzettségét, életkorát, kiskorú gyermekeinek számát és azt a hivatalt, amelyet nyugdíjaztatása előtt betöltött.

Az új nyugdíjak kiszámításának szabályai demokratikus szellemből fakadtak és a nyugdíjasok élet-színvonalának felemelését jelentik.

D. K. W.
300.-as eladó.
Részletre is.
Horea-ut 34, Bálint.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetéséknél 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4-5 lej. Házasság-levelezés 5 lej szavankint, Nyilttér szavankint 10 lej.

Egy pár vadonatúj footballecipő eladó.
Cim a kiadóban.

CSISZOLÓ villanymotor, 0,5 HP, 1 fázisos, 220 Voltos, eladó. Motilor-ut 61. 7172
DAC prima cső gyermek sportkosci eladó. Szabadság-tér 8. Kalapüzlet. 7199
ELADÓ egy Standard 3+1-es rádió. Csertörő-utca 47. 7182
ZONGORA rövid, keresztthuros eladó. Augustus 23-utca 24 szám. 7210
DOXA zsebóra modern, Junghaus ingaóra és egyéb eladó. Fadrusz János-utca 21 szám. 7185
KERESÉK egy szoba, konyha, speciális lakást azonnalra, lehetőleg a vasút közelében. Cim a kiadóban. Gr.

Zöld félliteres üveg nagyobb mennyiségben eladó.
Cim a kiadóban.

Keresek 1-2 szobás komfortos lakást.
Költségeket fizelem. Esetleg elcserélném Nagyvárad központjában lévő 4 szobás komfortos lakással.
Érdeklődni Horea-ut 54 szám. D-na Bassu.

KERÉKPÁR, raskairógép, körzőkéslet, nagykabátzövet, 40-es bakancs, olcsón eladó. Csertörő-utca 40. 7208
MODERN díszfurniós rekamié eladó. Jókárbán lévő női kerékpárt veszek. Berger, Szappan-utca 18. 7209
15-2 HP, 1400 fordulatu motort vennék, esetleg bérelnék. Gyapjúfőző, Deportáltak-utca 4. 7205
ALMADARALÓ gép eladó. Makkay vaskereskedés. 7193
REKAMIÉ szép, új, olcsón eladó. Józsa Béla-utca 29. 7207
ELADÓ fehér sportkosci. Dózsa György-utca 27. Bede. 7203
KITÖNŐ állapotban lévő fekete férfi tülkibát, közép magas termetre, olcsón eladó. Malom-utca 6. 3-5 óráig.
FÉRFI kerékpár jó állapotban eladó pénzért vagy élelemért. Pata-utca 98. 7101

Leggyorsabban eladja bizományi tárgyait a
CORVIN
I. Mihály király-u. 26.
(Volt Unió-utca)
bizományi üzlet.
Ugyanott! bőrönd és bőrdiszmu olcsó javítása.

ALLAST KAPHAT
CSECSEMŐGONDOZONÓT gyakorlattal, vidékre keresünk. Bővebbet Victoria hírlapíródában, Mária királyné-utca 13 szám. 7191
KOMOLY, megbízható mindenest keres „Parks” drogéria, Dózsa György-utca 23. 7206
ALLAST KERES
TÁRSULNÉK vizimalomhoz. Kétköves, komplet szíjhajtásos felszereléssel rendelkezem. Címeket „50%” jelígre. 7151
MINDENNEMŐ gyapjú fűsülését, fonását és összesodrását vállaljuk. Gyapjúfűsítő és fonó, Deportáltak-utca (volt Kajántói-ut) 4. 7205
TANITATÁSRA szorítóköző elemista vagy alsó gimnáziumi tanulókat olcsón tanítok. Sajgó Árpád, I. egyetemi hallgató. Painii-utca 41.

INGATLAN-LAKAS
KERESÉK szoba, konyhás lakást butorozva vagy anélkül. Cim a kiadóban. 7209
VÁROS szívében kiadó 1-2 szobás, gyönyörűen butorozott lakrész fürdőszobahasználattal. Jelige: „Költségmegtérítéssel.” 7211
KÜLÖNFELK
MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszoruk kikölcsönzése a „Dahlia”-ban, Horea-ut 35.
ELLOPTAK egy Ganz típusú, 1 1/2-es, Energia tekercselte 2-esre, 1400 fordulatu villanymotort. 1000 lej jutalom a megkeresítőnek. Fekete János, Baromvásár-tér 19 szám. 7102

Munkásnak, tisztviselőnek kifestem a lakását heli vagy havi részletre.
Cim:
Rados festéküzlet

3000 db új tetőcserep eladó.
Cim a kiadóban.